

مشخصات و فعالیت‌های علمی و پژوهشی محمدحسن الهی‌زاده

الف) سوابق تحصیلی:

کارشناسی رشته تاریخ، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۶۹-۱۳۷۲

کارشناسی ارشد، تاریخ گرایش اسلام، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۳-۱۳۷۶

دکترای تخصصی، تاریخ گرایش اسلام، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۸-۱۳۸۳

ب) سوابق آموزشی:

همکاری با دانشگاه آزاد اسلامی-واحد فردوس، ۱۳۷۵-۱۳۷۸

همکاری با دانشگاه سوره-تهران، ۱۳۷۹

همکاری با دانشگاه شاهد-تهران، ۱۳۸۰

همکاری با دانشکده باقرالعلوم-قم، ۱۳۸۱

همکاری با دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۲

استخدام تمام وقت گروه تاریخ دانشگاه بیرجند، ۱۳۸۳-تاکنون

ج) سوابق پژوهشی:

۱- کتب

جنبش حسینیان ماهیت فکری و تکاپوهای سیاسی، شیعه‌شناسی، بهار ۱۳۸۵، محمد حسن الهی‌زاده.

تاریخ نظمیة بیرجند در دوره قاجار، نشر چهار درخت، بهار ۱۳۹۳، علی نجف‌زاده، محمد حسن الهی‌زاده.

۲- مقالات چاپ شده در مجلات

- ۱- جستاری در بحث وراثت اعمام و وراثت بنات، تاریخ اسلام، وزارت علوم - علمی ترویجی، ۱۰، ۱۰، ۱۳۸۱ - تابستان - فصلی، محمد حسن الهی زاده
- ۲- معیار مشروعیت خلافت در چالش حسنین (فرزندان عبدالله محض) با دولت عباسی، علوم انسانی دانشگاه الزهراء، ISC، ۵۳، ۱۳۸۴ - بهار - صادق ایینه وند، محمد حسن الهی زاده
- ۳- بیهقی و روایتگری علی قاعده التاریخ، پژوهش زبان و ادبیات فارسی، ISC، ۲۳، ۱۳۹۰ - زمستان - فصلی، ابراهیم محمدی، محمد حسن الهی زاده
- ۴- نهاد نقابت در خراسان طی قرون چهارم و پنجم هجری، شیعه شناسی، ISC، ۳۲، ۱۳۸۹ - زمستان - فصلی، محمد حسن الهی زاده، راضیه سیروسی القار
- ۵- روابط درون گروهی و برون گروهی علویان خراسان طی قرون چهارم تا ششم هجری: مطالعه موردی ربع نیشابور، شیعه شناسی، ISC، ۴۰، ۱۳۹۱ - زمستان - فصلی، محمد حسن الهی زاده، راضیه سیروسی القار
- ۶- نقد کتاب تاریخ تشیع: دوره سی حضور امامان، کتاب ماه (تاریخ و جغرافیا)، وزارت علوم - علمی ترویجی، ۱۲۸، ۱۳۸۷ - دی - ماهیانه، محمد حسن الهی زاده
- ۷- بررسی روند ساخت خط تلگراف مشهد- بیرجند- سیستان و مشکلات آن در سال های ۱۳۲۳-۱۳۱۹ هجری قمری، فصلنامه مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، وزارت علوم - علمی ترویجی، ۲۶، ۱۳۹۱ - زمستان، علی نجف زاده، محمد حسن الهی زاده
- ۸- مرادوات حاکمان خراسان در زمینه اداری با بومیان در عهد اموی، فصلنامه مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، وزارت علوم - علمی ترویجی، اول، ۲۵، ۱۳۹۱ - پائیز -، علی اکبر عباسی، محمد حسن الهی زاده
- ۹- ابعاد اعتقادی و دیدگاههای سیاسی داعیان اسماعیلی در خراسان و فرارود، فصلنامه مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، وزارت علوم - علمی ترویجی، چهارم، ۲۴، ۱۳۹۱ - تابستان، سیدمحمدرضا سادسی، محمد حسن الهی زاده
- ۱۰- روابط سیاسی-مذهبی نزاریان قلعه شاهنشاهو ملوک نیمروز، مطالعات اسلامی، ISC، ۹۰، ۱۳۹۲ - بهار - محمد حسن الهی زاده، سیدمحمدرضا سادسی
- ۱۱- کارکرداجوبه های علمای شیعی در مطالعات تاریخ اجتماعی ایران، پژوهش نامه ی تاریخ اسلام، ISC، ۱۱، ۳، ۱۳۹۲ - پائیز - فصلی، زهرا علیزاده بیرجندی، سمیرا عباسلو، محمد حسن الهی زاده
- ۱۲- واکنش های اجتماعی به فعالیت تبشیری هیات پرس بیطریان در مشهد، مطالعات اجتماعی اریخ اسلام، داخلی دانشگاهی، ۲، ۱۳۹۲ - تابستان - فصلی، علی نجف زاده، محمد حسن الهی زاده
- ۱۳- بررسی ابعاد اجتماعی دعوت اسماعیلی قبل از تشکیل دولت نزاری با محوریت خراسان و فرارود، مطالعات اجتماعی اریخ اسلام، داخلی دانشگاهی، ۱، ۱۳۹۲ - خرداد - فصلی، محمد حسن الهی زاده، سیدمحمدرضا سادسی

- ۱۴- جایگاه اجوبه های علما بیرجند در مطالعات تاریخ محلی، فصلنامه مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، وزارت علوم - علمی ترویجی، ۴، ۷، ۱۳۹۲ - تابستان - فصلی، زهرا علیزاده بیرجندی، سمیرا عباسلو، محمد حسن الهی زاده
- ۱۵- جایگاه اجوبه های علمای بیرجند در مطالعات تاریخی، فصلنامه مطالعات فرهنگی اجتماعی خراسان، وزارت علوم - علمی ترویجی، ۲۶، ۱۳۹۲ - شهریور - فصلی، زهرا علیزاده بیرجندی، سمیرا عباسلو، محمد حسن الهی زاده
- ۱۶- تاثیر جغرافیای اقتصادی قهستان در مناسبات نزاریان و سلجوقیان، پژوهشنامه تاریخ اجتماعی و اقتصادی، وزارت علوم - علمی ترویجی، ۱، ۱۳۹۳ - اردیبهشت - شش ماهه، سیدمحمدرضا سادسی، محمد حسن الهی زاده
- ۱۷- کاربرد خط در مسجد شاه؛ انواع و مضامین، مطالعات اسلامی، ISC، -، محمد حسن الهی زاده، کبری محمد دوست لشکامی، علی نجف زاده
- ۱۸- نقد و تحلیل کتاب الفتنه، پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، ISC، -، شش ماهه، محمد حسن الهی زاده

۳- مقالات چاپ شده در همایش ها

- ۱- نقد جامعه شناختی رمان بادبادک باز، ارائه مقاله کامل، شفاهی، نخستین همایش ملی ادبیات فارسی و پژوهش های میان رشته ای، ۱۹/۰۸/۱۳۸۹ - ابراهیم محمدی، محمد حسن الهی زاده
- ۲- تحلیل گفتمان ادبی خطبه حضرت فاطمه (س)، ارائه خلاصه مقاله، مدعو، /همایش بین المللی حضرت زهرا(سلام...علیها)، ۲۷/۰۲/۱۳۹۱ - محمد حسن الهی زاده، ابراهیم محمدی
- ۳- کنکاشی بر مبانی نظری رفتار سیاسی جنبش های شیعی خاورمیانه: تعامل یا تقابل، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش ژئوپلیتیک شیعه، ۱۶/۰۸/۱۳۹۱ - محمد حسن الهی زاده، پیمان زنگنه
- ۴- نقد و بررسی رساله «المنتقی من اتحاف السائل بما لفاطمه من المناقب و الفضائل»، ارائه خلاصه مقاله، شفاهی، /همایش بین المللی حضرت زهرا(سلام...علیها)، ۲۷/۰۲/۱۳۹۱ - محمد حسن الهی زاده، راضیه سیروسی القار
- ۵- پژوهشی درباره ی تاریخ بشرویه، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش استاد بدیع الزمان فروزانفر، ۲۷/۰۸/۱۳۸۳ - محمد حسن الهی زاده
- ۶- میراث نظام علمی و آموزشی جندی شاپور در مراکز علمی مسلمانان، ارائه خلاصه مقاله، شفاهی، همایش جندی شاپور در گذر تاریخ، ۲۴/۰۱/۱۳۸۴ - محمد حسن الهی زاده
- ۷- درآمدی بر تاریخ ترجمه در عهد اول عباسی، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش ملی مطالعات ترجمه، ۲۲/۰۲/۱۳۸۹ - محمد حسن الهی زاده
- ۸- نگارش (کتابت) قرآن کریم تجلی گاه هنر اسلامی، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش ملی هنر اسلامی - دانشگاه بیرجند، ۱۱/۰۸/۱۳۹۰ - محمد حسن الهی زاده

- ۹- تاثیر هنر اسلامی والیان عباسی بر طبرستان، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش ملی هنر اسلامی - دانشگاه بیرجند، ۱۱/۰۸/۱۳۹۰ - محمد حسن الهی زاده، مظفر علی دادی گراوند
- ۱۰- بررسی ادبیات عاشورایی خراسان طی قرون پنجم و ششم هجری، ارائه مقاله کامل، شفاهی، نخستین همایش ملی ادبیات فارسی و پژوهش های میان رشته ای، ۱۹/۰۸/۱۳۸۹ - محمد حسن الهی زاده، راضیه سیروسی القار
- ۱۱- کنکاشی بر ضرورت های تشکیل احتسابیه و نظمیة بیرجند (۱۳۲۶-۱۳۳۵ هجری قمری)، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش ملی خراسان جنوبی، نظم و امنیت - دانشگاه بیرجند، ۰۴/۰۲/۱۳۹۲ - علی نجف زاده، محمد حسن الهی زاده
- ۱۲- هویت اسلامی و ایرانی و هویت های رقیب منطقه ای و جهانی: فرصت ها و تهدیدها، ارائه خلاصه مقاله، شفاهی، الگوی هویت اسلامی ایرانی در چشم انداز ۱۴۱۵، ۰۱/۱۲/۱۳۹۱ - پیمان زنگنه، محمد حسن الهی زاده
- ۱۳- کارکرد علم انساب در تبیین حیات اجتماعی طالبیان عهد سلجوقی، ارائه خلاصه مقاله، شفاهی، دومین همایش بین المللی فرهنگ و تمدن ایران در دوره ی سلجوقیان، ۰۷/۱۲/۱۳۹۲ - محمد حسن الهی زاده، راضیه سیروسی القار
- ۱۴- اهل بیت در شعر نزاری، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش ملی نقد و تحلیل زندگی شعر و اندیشه حکیم نزاری قهستانی، ۳۱/۰۲/۱۳۹۳ - محمد حسن الهی زاده
- ۱۵- نقد و بررسی تاریخ زندگانی پیامبر در کتاب تاریخ اسلام، ارائه مقاله کامل، شفاهی، همایش ملی تغییر در برنامه ریزی درسی دوره های تحصیلی آموزش و پرورش، ۱۴/۱۲/۱۳۹۲ - محمد حسن الهی زاده

۴-پایان نامه ها

- ۱- وضعیت شیعه امامیه در خراسان طی قرون پنجم و ششم هجری، [راضیه سیروسی القار]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، مجتبی خلیفه (مشاور).
- ۲- تحلیل سیاسی-تاریخی عملکرد والیان عباسی در طبرستان، [مظفر علی دادی گراوند]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، مجتبی خلیفه (مشاور).
- ۳- نقش قبایل مهاجر عرب در تحولات سیاسی ایران در سده ی اول هجری، [بی بی زهرا قربانی حکیم اباد]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، زهرا علیزاده بیرجندی (مشاور).
- ۴- بررسی وضعیت سیاسی اجتماعی ایل جاف از دوره صفوی تا پایان دوره پهلوی، [امیر صالحی]، مجتبی خلیفه (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).
- ۵- عملکرد محمد رضا پهلوی و تاثیر آن در بروز انقلاب، [حبیب حیاری]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، حسین فرزانه پور (مشاور).
- ۶- بررسی مناسبات اقتصادی - سیاسی و فرهنگی آل بویه و فاطمیان، [حلیمه مولادادی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، مجتبی خلیفه (مشاور).

- ۷- آیین اهل حق کرمانشاه و میراث آیین های باستانی، [طلعت غلامی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، علی یحیایی (مشاور).
- ۸- اوضاع سیاسی خراسان در دوره سلجوقیان بزرگ، [ساجده مهجوری]، سید حسین رئیس السادات (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).
- ۹- آیت... شیخ محمد باقر آیتی گزاری و تحولات اجتماعی و فرهنگی بیرجند، [فاطمه خسروی میناخو]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، زهرا علیزاده بیرجندی (مشاور).
- ۱۰- دعوت اسماعیلی در خراسان و ما ورا النهر قبل از تشکیل دولت نزاری، [سیدمحمدرضا سادسی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، سید حسین رئیس السادات (مشاور).
- ۱۱- سیاست مذهبی سامانیان در قبال فرق اسلامی، [سیدمحمدشعب موسوی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، سید حسین رئیس السادات (مشاور).
- ۱۲- روابط سیاسی غوران با غزنویان و فرآیند این روابط در هند، [یاسر اکبری]، سید حسین رئیس السادات (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).
- ۱۳- بررسی نگرش سفر نامه نویسان اروپائی به باورهای عامیانه عصر صفوی، [سعیده حسینی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، زهرا علیزاده بیرجندی (مشاور).
- ۱۴- بررسی وضعیت سیاسی اجتماعی علویان در دوره آل بویه، [ناهد اعتمادیان]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، علی یحیایی (مشاور).
- ۱۵- جایگاه اجوبه های علمای قاینات در تدوین تاریخ اجتماعی منطقه، [سمیرا عباسلو]، زهرا علیزاده بیرجندی (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).
- ۱۶- تاریخ تفکر فلسفی در دوره قاجار، [علی زارع]، زهرا علیزاده بیرجندی (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).
- ۱۷- نقش رجال منطقه خواف در دولت تیموری، [خدیدجه زبردست رودی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، علی یحیایی (مشاور).
- ۱۸- اوضاع سیاسی و اداری خراسان از آغاز حکومت عباسیان تا ظهور طاهریان، [اعظم گنجی هرسینی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، علی یحیایی (مشاور).
- ۱۹- بررسی کاربرد خط در بناهای خراسان عهد تیموری، [کبری محمد دوست لشکامی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، علی نجف زاده (مشاور).
- ۲۰- بررسی جایگاه سیاسی مذهبی خاندان جامی در حکومت تیموری، [الهام یاری محمد آباد]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، علی یحیایی (مشاور).
- ۲۱- تبیین جایگاه ایرانیان در قیام مختار، [احسان اریادوست]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، حسین فرزانه پور (مشاور).

۲۲- تاریخ تحولات سیاسی اجتماعی و فرهنگی منطقه قاین از حمله مغول تا روی کار آمدن قاجار، [مهدی بخشی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، علی نجف زاده (مشاور).

۲۳- زمینه ها و علل قیام صولت السلطنه هزاره و پیامدهای آن، [الیاس مرادی]، علی یحیایی (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).

۲۴- تحلیل و بررسی رفتارهای سیاسی خوارج در دوره امام علی و مواضع سیاسی حضرت در قبال آنها با تکیه بر نهج البلاغه، [فاطمه مولایی]، حسین فرزانه پور (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).

۲۵- وظیفه گروه اخلاقی در سیره سیاسی امام علی علیه السلام، [زهرا حسینی]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، محمد هادی شهاب (مشاور).

۲۶- بررسی علل سستی و فرمان ناپذیری مردم در زمان حکومت امام علی (ع)، [فاطمه اربابی کرفند]، محمد حسن الهی زاده (راهنما)، جواد اکبری مطلق (مشاور).

۲۷- نقد و بررسی مقاتل شیعی بر معیار کلام شیعی، [خدیجه الهی زاده]، محمدصادق واحدی فرد (راهنما)، محمد حسن الهی زاده (مشاور).

۵- طرح های پژوهشی

۱- روابط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی امیرنشین قاینات با حکمرانان افغان در دوره قاجار، علی زارعی (مجری)، علی نجف زاده (همکار اول)، محمد حسن الهی زاده (همکار دوم).

۲- طوایف چهاراویماق و نقش سیاسی، اقتصادی و نظامی آنان در عصر قاجار، علی زارعی (مجری)، علی نجف زاده (همکار اول)، محمد حسن الهی زاده (همکار دوم).

۶- مقالات دائره المعارفی

- ۱- «احجارالزیت»، دانشنامه حج و حرمین شریفین - جلد اول، تابستان-۱۳۹۲، محمد حسن الهی زاده.
- ۲- «ارقم بن ابی ارقم»، دانشنامه حج و حرمین شریفین - جلد دوم، تابستان-۱۳۹۲، محمد حسن الهی زاده.
- ۳- «انس بن مالک»، دانشنامه حج و حرمین شریفین - جلد سوم، تابستان-۱۳۹۲، محمد حسن الهی زاده.
- ۴- «ایاد»، دانشنامه حج و حرمین شریفین - جلد سوم، تابستان-۱۳۹۲، محمد حسن الهی زاده.
- ۵- «بیرس بندقداری»، دانشنامه حج و حرمین شریفین - جلد چهارم، تابستان-۱۳۹۲، محمد حسن الهی زاده.
- ۶- «تنعیم»، دانشنامه حج و حرمین شریفین - جلد پنجم، تابستان-۱۳۹۲، محمد حسن الهی زاده.
- ۷- «ابو جمعه»، دایره المعارف قرآن کریم - جلد اول، ۱۳۸۷، محمد حسن الهی زاده.
- ۸- «ابن صوری»، دایره المعارف قرآن کریم - جلد اول، ۱۳۸۷، محمد حسن الهی زاده.
- ۹- «ام سلمه»، دایره المعارف قرآن کریم - جلد چهارم، ۱۳۹۰، محمد حسن الهی زاده.
- ۱۰- «امیمه بنت بشر انصاری»، دایره المعارف قرآن کریم - جلد چهارم، ۱۳۹۰، محمد حسن الهی زاده.
- ۱۱- «ثعلبه بن حاطب انصاری»، دایره المعارف قرآن کریم - جلد نهم، ۱۳۹۱، محمد حسن الهی زاده.
- ۱۲- «مظفر اسدی»، فرهنگ ناموران معاصر ایران، جلد دوم، ۱۳۸۵، محمد حسن الهی زاده.

- ۱۳- «حسین اسدیان»، فرهنگ ناموران معاصر ایران، جلد دوم، ۱۳۸۵، محمدحسن الهی زاده.
- ۱۴- «محمود اسراری»، فرهنگ ناموران معاصر ایران، جلد دوم، ۱۳۸۵، محمدحسن الهی زاده.
- ۱۵- «بلال بن حارث مزنی»، دایره المعارف بزرگ اسلامی - جلد دوازدهم، ۱۳۸۴، محمدحسن الهی زاده.

آدرس الکترونیکی: elahizade@yahoo.com & mhelahizadeh@birjand.ac.ir